

WWW.ARTER.FI

Auditointien painopisteitä

J Moisio, Qualitas Fennica /Arter Oy

09/2015

AUDITOINNIN "MISSIO" SELVÄKSI:

- Tutkitaan johtamisjärjestelmän riittävyttä ja sopivuutta
- Tutkitaan johtamisjärjestelmän vaikuttavuutta
- Analysoidaan syy - seuraussuhteita
- Tuetaan ongelmanratkaisua
- Tuetaan päätöksentekoa
- Edistetään henkilöstön osallistumista kehittämiseen
- Tuetaan henkilöstön, laitteiden ja järjestelmien kyvykkyyden kehittämistä
- Tuetaan laki- ja viranomaisvaatimusten täyttämistä
- Edistetään viestintää ja koulutusta

AUDITOINNIN PAINOPISTEIDEN, FOKUSOINTIEN TUNNISTAMISTAPOJA:

- Menestys- tai kilpailukykytekijät
- Toimintaympäristön ulkoiset ja sisäiset haasteet
- Sidosryhmien vaatimukset ja odotukset
- SWOT-tarkastelusta nousevat teemat
- Johtajuuden toimivuuteen liittyvät teemat
- Työhyvinvointiteemat
- Riskienhallintateemat
- Lean hukka- ja lisäarvoteemat
- Sisäisen asiakkaan vaatimukset edeltävältä toiminnolta
- Johdon asettamat painopisteet
- Toistuvat ongelmat

ISO 9001:2015 muutokset voisi tiivistää vaikka oheisesti:

Keskeisimmät muutokset tai oikeastaan lisäykset ISO 9001:2008 versioon nähden ovat:

- Miten toimintaympäristön ulkoiset / sisäiset haasteet otetaan huomioon laadunhallinnassa
- Keitä ovat sidosryhmämme ja heidän odotuksensa ja tarpeensa ja miten ne otetaan huomioon
- johtajuustermin käyttöönotto sekä muutamat tarkennukset johdon sitoutumiseen
- johdon edustaja-käsitteen poisto, mutta jollekin on määriteltävä vastuu järjestelmästä
- prosessinäkökulman täsmentäminen ml. *valtuuksien* määrittely
- miten riskejä ja mahdollisuuksia tunnistetaan, toimenpiteitä suunnitellaan ja toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan
- miten toimintajärjestelmän laajoja muutoksia hallitaan
- laatu politiikan, tavoitteiden ja strategian välillä ei saa olla ristiriitoja
- tietämyskäsitteen ja tietämyksen hallinnan mukaan ottaminen (hiljainen tieto, kokemustieto...)
- miten sisäisesti ja ulkoisesti viestitään
- laatukäsikirja-, ohje- ja tallennekäsitteiden korvaaminen "dokumentoitu tieto tai informaatiokäsitteellä"
- ns. pakollisen dokumentaatiokäsitteen poisto vaikkakin vaateena on laatia "tämän standardin edellyttämä dokumentaatio ja organisaation itse määrittelemä dokumentaatio"
- toiminta- eli prosessivaatimusten pienet hienosäädöt
- ulkoisten toimittajien valvonnan eri vaihtoehtojen lisäykset, erityisesti laadunhallintavaatimukset
  - ulkoisille toimittajille jotka yrityksen puolesta toimittavat suoraan tuotteensa yrityksen nimissä
  - asiakkaille
- suorituskyvyn valvonnan täsmennykset (mitä, milloin, miten)
- johdon katselmuksen sisällön lisäykset
- ennalta ehkäisevien toimenpiteiden korvaaminen eo. riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisella ja hallinnalla

ISO 14001:2015 muutokset voisi tiivistää vaikka oheisesti:

Keskeisimmät muutokset tai oikeastaan lisäykset ISO 14001:2008 versioon nähden ovat:

- toimintaympäristön sisäisten ja ulkoisten haasteiden huomioon ottaminen ympäristöjärjestelmässä
- sidosryhmien tarpeiden ja odotusten tunnistaminen ja huomioon ottaminen järjestelmässä
- johtajuuskäsitteen mukaan ottaminen
- johdon sitoutumiseen tuotu muutamia lisänäkökulmia
- ympäristöasiat eivät osaa olla ristiriidassa strategian kanssa
- johdon edustaja-käsitteen poisto
- ympäristöasioiden kytkeminen osaksi liiketoimintaprosesseja
- elinkaarinäkökulman huomioon ottaminen
- ympäristösuorituskyvyn paranemisen korostaminen = saatava aikaan todellista muutosta parempaan suuntaan ympäristöindikaattoreissa
- riskien ja mahdollisuuksien tunnistaminen niin toimintaympäristön haasteissa kuin sidosryhmien tarpeissa kuin velvoittavissa lakisääteisissä ja vapaaehtoisissa sitoumuksissa
- dokumentoidun tiedon säilyttäminen riskeistä ja mahdollisuuksista
- ympäristöohjelmakäsitteen poisto
- tavoitteiden ja toimenpiteiden asettamisessa otettava huomioon lisää seikkoja (haasteet, odotukset, riskit ja mahdollisuudet)
- ympäristötavoitteiden integroiminen liiketoimintaprosesseihin
- sisäisen ja ulkoisen viestinnän täsmennykset
- käsikirja-, ohje- ja tallennekäsitteiden korvaaminen "dokumentoitu tieto tai informaatiokäsitteellä"
- ns. pakollisen dokumentaatiokäsitteen poisto vaikkakin vaateena on laatia "tämän standardin edellyttämä dokumentaatio ja organisaation itse määrittelemä dokumentaatio"
- prosessien valvonta ympäristöseikoista tulevien kriteerien perusteella
- prosessimuutosten hallinta, ei suunniteltujen prosessimuutosten ehkäiseminen
- hätätilanteiden hallinnan pienet täsmennykset
- suorituskyvyn valvonnan täsmennykset (mitä, milloin, miten)
- ympäristösuorituskyvyn arviointi (onko todellista parannusta tapahtunut?)
- johdon katselmuksen sisällön lisäykset
- ennalta ehkäisevien toimenpiteiden korvaaminen eo. riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisella ja hallinnalla.

SISÄISTÄ AUDITOINTIA VOI TEHOSTAA

- Ennakkokyselyillä, joista saadaan painopisteitä ja impulsseja kysymyksiin
- Riskien hallintanäkökulmalla, laatu, ympäristö, turvallisuus – kehittävä auditointi
- Lakisäätöihin vaatimukseen keskittymällä
- Sopimusvaatimusten toteutumiseen keskittymällä
- Asiakashaastatteluihin keskittymällä, mitä asiakkaat arvostavat, kokeneet
- Osaamisvajeita systemaattisesti tunnistuen
- Johdon sitoutumiseen ja kannustavuuteen keskittymällä
- Työpajalla – esim. auditoija vetää auditoinnissa todetun ongelman ratkaisuriihen
- Auditoija loppukokouksen päätteeksi laittaa osallistujat miettimään alustavat korjaavat toimenpiteet poikkeamiin ja kehittämisehdotuksiin

SISÄISTÄ AUDITOINTIA VOI TEHOSTAA

- Auditori toteuttaa auditoinnin koko ryhmän haastattelutekniikalla,
  - kaikki läsnä ja keskitytään muutamaa prosessin kannalta tärkeään asiaan – prosessin itsearviointiin ohjaus
- Kypsyysmatriisien käytöllä – auditori ja prosessin omistaja muokkaavat
  - tarvittaessa kypsyysasteikon kieltä, pyytävät intran tai sähköpostin avulla mahdollisimman monelta palautteet ja sitten auditori jatkaa haastattelutekniikalle kyselyn vastausten tutkintaa
- Etäarviointina sähköistä toimintajärjestelmäkuvausta käyttäen
  - auditori(t) tutkivat valittujen teemojen avulla kuvauksia ja dokumentteja
- Prosessisimulaation läpivienti
- Tilastollisten menetelmien avulla prosessin dataa analysoiden

Heräsikö kysyttävää? Ota meihin yhteyttä!

Tiina Riutta
Koulutuspäällikkö (QF)
tiina.riutta@arter.fi
045 173 8212